

Motion till Svenska Friidrottsförbundets årsmöte 2026: Bibehålla konsekvent åldersindelning i SM-tävlingar

Motivering

Svenska Mästerskapen i ungdoms- och juniorklasser är en viktig del av den svenska friidrottens utvecklingsmodell. Det är där nästa generation friidrottare får sina första mästerskapsupplevelser, bygger gemenskap, lär av varandra och utvecklar sin passion för idrotten.

Att ständigt förändra åldersindelningarna skapar oro, ökade kostnader, minskat mentorskap och en svagare sammanhållning inom och mellan föreningarna. För att säkerställa långsiktig utveckling, god tävlingsmiljö och stark gemenskap behöver SM-tävlingarna vara stabila, samlade och genomtänkta.

Vi vill se ett förbund som aktivt värnar om hela friidrottssverige genom att prioritera bredd, gemenskap och långsiktig utveckling. Inte tidiga selekteringstrender som riskerar att gynna ett fåtal på bekostnad av helheten. Särskilt när forskning visar att det inte går att avgöra vilka som når elitnivå i ungdomsåren. Därför behöver vi ett system som ger fler möjligheten att stanna kvar, växa och blomma ut när tiden är rätt.

Bakgrund

Under de senaste åren har åldersindelningen i de svenska mästerskapen i friidrott (USM och JSM) varierat från år till år. Exempelvis har 15- och 16-årsklasserna ibland separerats och tävlat vid olika arrangemang. Detta påverkar inte bara organisationen kring mästerskapen utan har också långtgående konsekvenser för både aktiva, tränare och föreningar.

Problemformulering

Att dela upp närliggande åldersklasser i separata mästerskap innebär flera tydliga nackdelar:

Ökade kostnader för föreningarna: Tränare som har aktiva i både till exempel 15- och 16-årsklasser behöver resa till två olika mästerskap, vilket innebär ökade kostnader för resor, boende och tid. För många föreningar är detta en betydande ekonomisk belastning.

Försämrat mentorskap: När åldersklasser hålls tillsammans skapas möjligheter för äldre aktiva att stötta och vägleda de yngre, både på och utanför arenan. En 16-åring som har erfarenhet från tidigare USM kan fungera som mentor för en 15-åring som deltar för första gången. Denna dynamik går förlorad vid uppdelning.

Sämre social sammanhållning: För många ungdomar är mästerskapen ett av få tillfällen då man får resa som en sammanhållen grupp med kompisar från sin egen träningsmiljö. När åldersgrupper splittras försvinner en viktig del av lagkänslan och den sociala upplevelsen.

Urholkad bredd: Uppdelningen riskerar att minska deltagandet i de äldre klasserna. Vid vissa

JSM har deltagarantalet varit oroväckande lågt, exempelvis deltog endast fem aktiva i M22 tresteg vid JSM i Ljungby.

Otillräcklig vinst i nuvarande system: De skäl som angetts för uppdelningen, att undvika krockar med internationella mästerskap, berör endast en mycket liten del av de tävlande. Anledningen till att man dessutom delat 15 och 16 är att man vill att 16- och 17-åringar ska tävla ihop för att underlätta uttagning till U-finnkampen för ledarna. Detta berör dock en liten grupp aktiva, medan uppdelningen skapar omfattande organisatoriska och sociala nackdelar för majoriteten. De negativa effekterna för föreningar, tränare och ungdomsbredden väger därför tyngre än den begränsade nytta som uppges.

Förslag till beslut

Vi föreslår att Svenska Friidrottsförbundets årsmöte beslutar...

...Att USM och JSM ska ha konsekventa och åldersbundna indelningar (t.ex. 15–16 år och 17–22 år) som i största möjliga mån inte ska ändras från år till år.

...Att närliggande åldersgrupper så långt det är möjligt ska tävla tillsammans på samma tävlingstillfällen.

...Att uppdelning av åldersklasser endast ska ske i undantagsfall, där det finns mycket starka skäl, samt att förbundet då ska kommunicera detta tydligt och i god tid till föreningar och tränare.

...Att Svenska Friidrottsförbundet i planeringen av SM-tävlingar ska prioritera bredd, kontinuitet och långsiktig utveckling för fler aktiva.

Motionärer:

Idrottsförening Kville

Mölnåls AIK

Friidrottsklubben Ullevi Vikingen

Örgryte IS Friidrott

Sävedalens AIK

IFK Göteborg Friidrott